

Buletin Juridic Iunie 2011

Legislație Națională

În Monitorul Oficial nr. 300 din 2 mai 2011 a fost publicată Circulara nr. 15 privind nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabil în luna mai 2011.

Pentru luna mai 2011, nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României a fost stabilit la 6,25% pe an.

În Monitorul Oficial al României nr. 311 din 5 mai 2011 a fost republicat Ordinul nr. 15 din 14 decembrie 2006 al Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 15/112/2006 pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 18/23/2006 privind fondurile proprii ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții.

Astfel, Regulamentul prevede că fondurile proprii ale instituțiilor vizate sunt compuse din două tipuri de fonduri, respectiv Fondurile proprii de nivel 1 și Fondurile proprii de nivel 2.

Fondurile proprii de nivel 1 cuprind capitalul social subscris rezervele legale, statutare și alte rezerve, precum și rezultatul reportat pozitiv

al exercițiilor financiare anterioare, rămas după distribuirea profitului cât și instrumentele financiare hibride.

Fondurile proprii de nivel 2 sunt alcătuite la rândul lor din două tipuri de fonduri, respectiv Fonduri proprii de nivel 2 de bază și Fonduri proprii de nivel 2 suplimentar.

Fonduri proprii de nivel 2 de bază cuprind rezervele rezultate din reevaluarea imobilizărilor corporale și titlurile pe durata nedeterminată și alte instrumente de aceeași natură.

Fonduri proprii de nivel 2 suplimentar cuprind acțiunile preferențiale cumulative pe durată determinată și capitalul sub forma de împrumut subordonat.

În Monitorul Oficial al României nr. 318 din 9 mai 2011 a fost publicată Sentința civilă nr. 185 din 27 aprilie 2010 a Curții de Apel Cluj - Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal

Acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamanta Societatea Comercială "New Vissa" - S.R.L. formulată în contradictoriu cu pârâțul Guvernul României și intervenienta Societatea Română de

Radiodifuziune, are ca obiect anularea actelor emise de autoritățile de reglementare - Hotărârea Guvernului nr. 977/2003 și Hotărârea Guvernului nr. 978/2003 - rejudecare Dosar nr. 1.429/33/2009.

Potrivit art. 40 alin. (3) din Legea nr. 41/1994, republicată, “persoanele juridice cu sediul în România, inclusiv filialele, sucursalele, agențiile și reprezentantele acestora, precum și reprezentantele din România ale persoanelor juridice străine au obligația să plătească o taxă pentru serviciul public de radiodifuziune și o taxă pentru serviciul public de televiziune, în calitate de beneficiari ai acestor servicii”.

Interpretarea obligativității achitării taxei pentru serviciile publice de televiziune și radiodifuziune a făcut obiectul a numeroase litigii problemele de drept fiind abordate inclusiv de instanța de contencios constituțional, respectiv Curtea Constituțională.

Curtea de Apel Cluj, prin Sentința nr. 185 din 27 aprilie 2010, a admis acțiunea reclamantei Societatea Comercială “New Vissa” - S.R.L. Cluj-Napoca împotriva pârâtului Guvernul României și în consecință a dispus anularea prevederilor cuprinse în art. 3 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 977 din 22 august 2003 și a art. 3 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 978/2003.

Totodată, a respins cererea de intervenție formulată de Societatea Română de Radiodifuziune și a dispus publicarea în Monitorul Oficial al hotărârii, conform art. 23 din Legea nr. 554/2004.

În Monitorul Oficial al României nr. 322 din 10 mai 2011 a fost publicată Legea nr. 62 din 10 mai 2011 a dialogului social.

Noua reglementare, elaborată cu sprijinul direct al Ministerului Muncii, reunește reglementările privind patronatele, sindicatele, dialogul social, conflictele colective de muncă, organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social.

Vechile reglementări au fost în mod expres abrogate. Astfel, au fost abrogate:

- Legea sindicatelor nr. 54/2003;
- Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă;
- Legea patronatelor nr. 356/2001;
- Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă;
- Legea nr. 109/1997 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social;
- Hotărârea Guvernului nr. 369/2009 privind constituirea și funcționarea comisiilor de dialog social la nivelul administrației publice centrale și la nivel teritorial.

Noua reglementare cuprinde dispoziții privitoare la Organizațiile sindicale respectiv, dispoziții generale privitoare la: Constituirea organizațiilor sindicale, Conducerea organizațiilor sindicale, Patrimoniul organizației sindicale, Atribuțiile organizațiilor sindicale, Raporturile organizațiilor sindicale cu membrii lor, Formele de asociere a organizațiilor sindicale și Reprezentativitatea organizațiilor sindicale

De asemenea reglementarea cuprinde dispoziții privitoare la Organizațiile patronale respectiv dispoziții privitoare la: Constituirea organizațiilor patronale, Statutul organizațiilor patronale, Drepturile și obligațiile organizațiilor patronale, Patrimoniul și

finanțarea activității, Reprezentativitatea organizațiilor patronale.

Mai mult, sunt înființate Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social și Consiliul Economic și Social fiind prevăzute atribuțiile și structura acestuia cât și modalitățile de constituire și funcționare a comisiilor de dialog social la nivelul administrației publice centrale și la nivel teritorial.

Legea tratează în amănunt negocierile colective de muncă prin reglementări ce adresează direct negocierea contractelor colective de muncă, efectele acestor contracte colective, părțile și reprezentarea acestora la negocierea colectivă în sectorul bugetar cât și regulile specifice încheierii contractelor colective de muncă.

Modalitățile de soluționare a conflictelor de muncă sunt de asemenea prevăzute sub forma concilierii, medierii și arbitrajului.

Noile prevederi privitoare la dreptul la grevă al salariaților prevăd condiții mai stricte, greva

putând fi declarată numai dacă, în prealabil, au fost epuizate posibilitățile de soluționare a conflictului colectiv de muncă prin procedurile obligatorii prevăzute de lege, numai după desfășurarea grevei de avertisment și dacă momentul declanșării acesteia a fost adus la cunoștința angajatorilor de către organizatori cu cel puțin două zile înainte.

Pe toată durata grevei contractul individual de muncă sau raportul de serviciu al angajatului se suspendă de drept.

Pe perioada suspendării se mențin doar drepturile de asigurări de sănătate, față de reglementarea anterioară în care salariații își mențineau toate drepturile decurgând din

contractul individual de muncă, mai puțin drepturile salariale.

În Monitorul Oficial nr. 340 din 17 mai 2011 a fost publicată Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011 a Curții Constituționale, prin care s-a constatat neconstituționalitatea art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă.

Art. 322 pct. 9 Cod proc. Civ. prevede că „Revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri dată de o instanță de recurs atunci când evocă fondul, se poate cere în următoarele cazuri: (...) dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.”

Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 322 pct.9 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești prin care, fără a se evoca fondul, s-au produs încălcări ale unor drepturi și libertăți fundamentale, încălcări constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În Monitorul Oficial nr. 345 din 18 mai 2011 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 433/2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România.

Potrivit Regulamentului, Camera Auditorilor Financiari din România este organizația profesională de utilitate publică, fără scop patrimonial, a auditorilor financiari care au

dobândit această calitate potrivit Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, cu modificările și completările ulterioare.

Regulamentul reglementează în detaliu organizarea și funcționarea Camerei Auditorilor Financiar din România (inclusiv veniturile acesteia), drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de membru al Camerei, statutul stagiarilor în activitatea de audit financiar, regulile de exercitare a profesiei de auditor financiar, activitatea de audit intern, supravegherea publică a activității Camerei, precum și registrul public al auditorilor financiari.

În Monitorul Oficial nr. 345 din 18 mai 2011 a fost republicat Codul Muncii, în temeiul art. V din Legea nr. 40/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 31 martie 2011, dându-se textelor o nouă numerotare.

În forma republicată, Codul Muncii cuprinde următoarele elemente de noutate, introduse prin Legea nr. 53/2003:

Contractul de muncă se încheie valabil numai în formă scrisă, în limba română și în baza consimțământului părților. Angajatorului îi revine obligația de a încheia contractul de muncă în formă scrisă. De asemenea, contractul de muncă se înscrie în registrul general de evidență a salariaților, anterior începerii activității.

Persoana selectată în vederea angajării sau salariatul va fi informat și cu privire la criteriile de evaluare a activității profesionale a salariatului aplicabile la nivelul angajatorului.

Orice modificare a unuia dintre elementele care trebuie să i se aducă la cunoștință salariatului sau persoanei selectate în vederea angajării trebuie materializată într-un act adițional, într-un termen de 20 de zile lucrătoare de la data apariției modificării, cu excepția situațiilor în care o asemenea modificare este prevăzută în mod expres de lege.

S-a eliminat, prin abrogarea art. 27 alin. (3), posibilitatea acoperirii nulității contractului individual de muncă în cazul în care certificatul medical este prezentat de către angajat ulterior încheierii contractului.

Perioada de probă este de 90 de zile calendaristice pentru funcțiile de execuție, și de 120 de zile pentru cele de conducere. Perioada în care se pot face angajări succesive, de probă, ale mai multor persoane pentru același post este de maximum 12 luni.

A fost abrogat art. 32 alin. (3) care prevedea decăderea angajatorului din dreptul de a verifica aptitudinile salariatului, în cazul neinformării salariatului anterior încheierii sau modificării contractului individual de muncă cu privire la perioada de probă.

Prin abrogarea art. 35 alin. (3) s-a eliminat obligația salariatului care cumulează mai multe funcții de a declara fiecărui angajator locul unde exercită funcția de bază.

A fost introdus alineatul (5) al art. 49, care prevede că de fiecare dată când, în timpul perioadei de suspendare a contractului, intervine o cauză de încetare de drept a contractului individual de muncă, cauza de încetare de drept prevalează.

S-a prevăzut un nou caz de suspendare în art. 50 lit. h¹ în sensul că este suspendat de drept

contractul de muncă de la data expirării perioadei pentru care au fost emise avizele, autorizațiile ori atestările necesare pentru exercitarea profesiei. Dacă în termen de 6 luni salariatul nu și-a reînnoit avizele, autorizațiile ori atestările necesare pentru exercitarea profesiei, contractul individual de muncă încetează de drept.

Suspendarea contractului de muncă din inițiativa angajatorului, ca sancțiune disciplinară, a fost eliminată. A fost prevăzută, însă, posibilitatea angajatorului de a suspenda contractul de muncă și în cazul reducerii temporare a activității pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare. Prin introducerea alin. (3) al art. 52 s-a prevăzut posibilitatea angajatorului, în cazul reducerii temporare a activității, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare, pe perioade care depășesc 30 de zile lucrătoare, de a reduce programul de lucru de la 5 zile la 4 zile pe săptămână, cu reducerea corespunzătoare a salariului, până la remedierea situației care a cauzat reducerea programului, după consultarea prealabilă a sindicatului reprezentativ de la nivelul unității sau a reprezentanților salariaților, după caz.

Contractul de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului pe durata suspendării de către autoritățile competente a avizelor, autorizațiilor sau atestărilor necesare pentru exercitarea profesiilor.

Încetarea contractului de muncă, conform modificările aduse art. 56 lit. a), b) și d) va interveni, pe lângă celelalte cazuri de încetare:

- i. la data decesului salariatului sau al angajatorului persoană fizică, precum și în cazul dizolvării angajatorului persoană juridică, de

la data la care angajatorul și-a încetat existența conform legii.

- ii. la data rămânării irevocabile a hotărârii judecătorești de declarare a morții sau a punerii sub interdicție a salariatului sau a angajatorului persoană fizică.
- iii. la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare; la data comunicării deciziei de pensionare în cazul pensiei de invaliditate, pensiei anticipate parțiale, pensiei anticipate, pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare.

Salariatul concediat în cadrul unei proceduri de concediere colectivă are dreptul de a fi reangajat cu prioritate pe postul reînființat în aceeași activitate, fără examen, concurs sau perioadă de probă în termen de 45 de zile calendaristice de la data concedierii.

Perioada maximă pentru care se poate încheia un contract individual de muncă cu durată determinată este de 36 de luni.

În ceea ce privește munca prin agent de muncă temporară, legea a eliminat cazurile limitativ prevăzute în art. 88, în care un utilizator poate apela la agenți de muncă temporară, singura condiție fiind să nu se urmărească înlocuirea unui salariat propriu al cărui contract de muncă este suspendat datorită participării la grevă. Misiunea de muncă temporară se poate stabili pentru un termen care nu trebuie să fie mai mare de 24 de luni, iar perioada inițială poate fi prelungită succesiv, dar fără a se depăși o perioadă totală de 36 de luni.

Conform art. 111 în forma modificată, perioada de referință de-a lungul căreia durata timpului de muncă poate depăși 48 de ore pe săptămână a fost ridicată la 4 luni calendaristice.

Art. 279¹, nou introdus, pedepsește cu închisoarea de la unu la 2 ani sau cu amenda penală primirea la muncă a mai mult de 5 persoane, indiferent de cetățenia acestora, fără încheierea unui contract individual de muncă.

În Monitorul Oficial nr. 349 din 19 mai 2011 a fost publicată Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 4/2011, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la modalitatea de stabilire a vârstei standard de pensionare și a stagiului complet de cotizare utilizate pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoanele ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 și care beneficiază de reducerea vârstei de pensionare potrivit legii, prin raportare fie la dispozițiile anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, fie la dispozițiile anexei nr. 9 la ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 340/2001.

Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii, dispunând că modalitatea de stabilire a vârstei standard de pensionare și a stagiului complet de cotizare utilizate pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de calculare a pensiilor din sistemul public, pentru persoane ale căror drepturi s-au deschis începând cu data de 1 aprilie 2001 și care beneficiază de

reducerea vârstei de pensionare potrivit legii, se realizează prin raportare la dispozițiile anexei nr. 3 la Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, în sensul că aceste persoane beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare în funcție de data formulării cererii de pensionare.

În Monitorul Oficial nr. 349 din 19 mai 2011 a fost publicată Circulara Băncii Naționale a României privind ratele dobânzilor plătite la rezervele minime obligatorii constituie în lei și în dolari SUA începând cu perioada de aplicare 24 aprilie – 23 mai 2011.

Începând cu perioada de aplicare 24 martie - 23 aprilie 2011, rata dobânzii plătită la rezervele minime obligatorii constituite în lei este de 1,56% pe an, iar rata dobânzii plătită la rezervele minime obligatorii constituite în dolari SUA este de 0,43% pe an.

În Monitorul Oficial Nr. 350 din 19 mai 2011 s-a publicat Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 46/2011 pentru modificarea și completarea art. 17 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

În noua reglementare, art. 17 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44/2008 dispune că persoana fizică autorizată își poate desfășura activitatea conform prevederilor art. 4 lit. a) sau poate angaja, în calitate de angajator, terțe persoane cu contract individual de muncă, încheiat în condițiile legii, iar persoana fizică autorizată nu va fi considerată un angajat al unor terțe persoane

cu care colaborează potrivit art. 16, chiar dacă colaborarea este exclusivă.

În Monitorul Oficial nr. 350 din 19 mai 2011 a fost publicată Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 3/2011, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați, stabilindu-se că prin efectul deciziilor Curții Constituționale prin care au fost declarate neconstituționale Ordonanțele de urgență ale Guvernului nr. 136/2008, nr. 151/2008 și nr. 1/2009, dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 15/2008, astfel cum aceasta a fost aprobată și modificată prin Legea nr. 221/2008, constituie temei legal pentru diferența dintre drepturile salariale cuvenite funcțiilor didactice potrivit acestui act normativ și drepturile salariale efectiv încasate, cu începere de la 1 octombrie 2008 și până la data de 31 decembrie 2009.

În Monitorul Oficial nr. 350 din 19 mai 2011 a fost publicată Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 5/2011, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de către Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, stabilindu-se că, în aplicarea dispozițiilor art. 11 alin. (1) și art. 12 din Legea nr. 85/2006, coroborate cu dispozițiile art. 312 alin. 2 - 4 din Codul de procedură civilă, curtea de apel, investită cu soluționarea recursului declarat împotriva hotărârii judecătorului sindic prin care s-a respins cererea de deschidere a procedurii insolvenței, admitând recursul, va casa hotărârea și va trimite cauza judecătorului sindic pentru deschiderea procedurii insolvenței.

În Monitorul Oficial Nr. 355 din 23 mai 2011 a fost publicată Decizia nr. 335/2011 a Curții Constituționale, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a art. 257 alin. (2) lit. f) teza finală din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, astfel cum aceasta a fost modificată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 107/2011.

Potrivit art. 257 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 95/2006, „contribuția lunară a persoanei asigurate se stabilește sub forma unei cote de 6,5%, care se aplică asupra: (...) veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, veniturilor din dividende și dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit, numai în cazul în care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. a) - d), alin. (21) și (22) și art. 213 alin. (2) lit. h), dar nu mai puțin de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar.”

Curtea Constituțională a constatat că textul de lege menționat este neconstituțional în măsura în care se interpretează în sensul că valoarea contribuției minime la fondul de asigurări sociale de sănătate, datorată de persoanele care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din dividende și dobânzi, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, precum și alte venituri care se supun impozitului pe venit, nu poate fi mai mică decât cuantumul unui salariu minim brut pe țară, lunar.

În Monitorul Oficial Nr. 357 din 23 mai 2011 au fost publicate Hotărârile nr. 7 și 8 ale Comisiei de supraveghere a sistemului de pensii private, privind aprobarea

Normei nr. 6/2011 pentru modificarea și completarea Normei nr. 5/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii administrate privat și, respectiv, privind aprobarea Normei nr. 7/2011 pentru modificarea și completarea Normei nr. 5/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii facultative.

Prin modificările operate în urma acestor hotărâri, au fost stabilite regulile de determinare a valorii la care acțiunile societăților emitente aflate în procedură de insolvență, de reorganizare sau de lichidare judiciară, sunt luate în calcul la determinarea activului fondului de pensii administrat privat sau al fondului de pensii facultative.

În Monitorul Oficial Nr. 361 din 24 mai 2011 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 490/2011 pentru completarea Regulamentului general de urbanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 525/1996.

Prin această modificare se iau unele măsuri pentru asigurarea calității spațiului public, a protecției mediului și a siguranței și sănătății locuitorilor. Între aceste măsuri se numără, de pildă, obligația de executare a lucrărilor de construcții pentru realizarea sau extinderea unor anumite rețele edilitare, în zona drumurilor publice situate în intravilanul localităților, numai în varianta de amplasare subterană, iar nu suprateran. De asemenea, tot numai în subteran pot fi amplasate echipamentele tehnice din intravilan care fac parte din sistemele de alimentare cu apă, cu energie electrică sau de termoficare, telecomunicații, transport în comun și altele asemenea.

În Monitorul Oficial Nr. 361 din 24 mai 2011 a fost publicat Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1984/2011 privind stabilirea criteriilor pentru condiționarea înregistrării în scopuri de TVA.

Prin Ordin, au fost stabilite criteriile pe baza cărora se condiționează înregistrarea în scopuri de TVA a societăților comerciale care sunt înființate în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care sunt supuse înmatriculării la registrul comerțului și care solicită înregistrarea în scopuri de TVA conform art. 153 alin. (1) lit. a) și c) Codul fiscal.

Societățile comerciale menționate care doresc să se înregistreze în scopuri de TVA trebuie să depună la organele fiscale competente o anexă la declarația de mențiuni, conform modelului stabilit în anexa nr. 1 la Ordin, care servește la evaluarea intenției și a capacității persoanelor respective de a desfășura activități economice ce implică operațiuni taxabile și/sau scutite de TVA cu drept de deducere, precum și operațiuni pentru care locul livrării/prestării se consideră ca fiind în străinătate, dacă taxa ar fi deductibilă în cazul în care aceste operațiuni ar avea loc în România. Anexa se completează cu ajutorul programului informatic de asistență pus la dispoziție de Agenția Națională de Administrare Fiscală și care poate fi descărcat de pe pagina de internet www.anaf.ro.

Potrivit Ordinului, există patru seturi de criterii necesar a fi îndeplinite de aceste societăți comerciale pentru înregistrarea în scopuri de TVA.

Potrivit primului criteriu, persoana impozabilă trebuie să nu se afle în situația prevăzută la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 359/2004 privind

simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în situația de a nu desfășura la sediul social sau la sediile secundare activități economice.

Al doilea criteriu privește conduita administratorilor și a asociaților societății care solicită înregistrarea, în sensul că aceste persoane trebuie să nu aibă înscrise în cazierul fiscal infracțiuni sau fapte dintre cele prevăzute art. 2 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, republicată.

Al treilea criteriu este existența spațiului destinat sediului social/domiciliului fiscal și, după caz, sediilor secundare declarate, care trebuie să corespundă obiectului de activitate pe care persoana impozabilă intenționează să o desfășoare/o desfășoare.

În fine, al patrulea set de criterii cuprinde un număr de elemente de evaluare special prevăzute pentru situații particulare (de exemplu, pentru societăți aflate în insolvență sau societăți aflate în inactivitate temporară).

Ordinul prevede, de asemenea, procedura de soluționare, de către organele fiscale competente, a cererilor de înregistrare a acestor societăți comerciale în scopuri de TVA.

În Monitorul Oficial Nr. 362 din 24 mai 2011 a fost publicat Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 263/2010 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a deconturilor cu sume negative de TVA cu opțiuni de rambursare, Ordin prin care au

fost operate modificări de detaliu în ceea ce privește desfășurarea acestei proceduri.

În Monitorul Oficial Nr. 363 din 25 mai 2011 a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 573/2011, prin care a fost constatată neconstituționalitatea art. 74¹ Cod penal.

Textul legal vizat de această decizie prevedea că, în cazul săvârșirii infracțiunilor de gestiune frauduloasă, înșelăciune, delapidare, abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, abuz în serviciu contra intereselor publice, abuz în serviciu în formă calificată și neglijență în serviciu, prevăzute în prezentul cod, ori a unor infracțiuni economice prevăzute în legi speciale, prin care s-a pricinuit o pagubă, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecății, până la soluționarea cauzei în primă instanță, învinuitul sau inculpatul acoperă integral prejudiciul cauzat, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate, în funcție de cuantumul prejudiciului reparat fiind posibilă chiar aplicarea doar a unei amenzi penale sau a unei sancțiuni administrative.

Curtea Constituțională a apreciat că articolul este neconstituțional în integralitatea sa, căci este discriminatoriu, nu respectă exigențele de claritate și de previzibilitate a legii penale și lipsește de fermitate politica penală a statului, contrar imperativului constituțional al realizării unei justiții unice, imparțiale și egale.

În Monitorul Oficial Nr. 365 din 25 mai 2011 a fost publicată Decizia nr. 2/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Procurorul general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind calitatea procesuală pasivă a statului român în

cererile având ca obiect constatarea calității de unic moștenitor a reclamantului.

Instanța supremă a stabilit că, în situația acțiunilor având ca obiect constatarea calității de unic moștenitor asupra unei mase succesoriale, statul nu are calitate procesuală pasivă decât în ipoteza în care pe seama acestuia s-a emis certificat de vacanță succesorală.

În Monitorul Oficial Nr. 370 din 26 mai 2011 a fost publicat Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului economiei nr. 2024/1043/2011 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor publice și al ministrului întreprinderilor mici și mijlocii, comerțului și mediului de afaceri nr. 2.225/994/2009 pentru aprobarea Convenției privind implementarea programului "Prima casă" și a Convenției de garantare și pentru reglementarea unor măsuri necesare pentru aplicarea prevederilor art. 10 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului "Prima casă".

Ordinul a modificat convențiile de implementare a programului „Prima casă” pentru anii 2009 și 2010, convențiile de garantare pentru anul 2009, precum și convențiile de garantare pentru achiziția de locuințe și, respectiv, pentru construcția de locuințe pentru anul 2010.

De asemenea, Ordinul a operat schimbări în Protocolul-cadru dintre finanțatori și Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii - S.A. – IFN, precum și în clauzele contractelor-tip de

garantare pentru achiziționarea și, respectiv, pentru construirea de locuințe.

În Monitorul Oficial Nr. 372 din 27 mai 2011 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 500/2011 privind registrul general de evidență a salariaților.

Potrivit Hotărârii, fiecare angajator are obligația de a înființa și de a transmite Inspectoratului Teritorial de Muncă un registru general de evidență a salariaților, registru care se completează de către una sau mai multe persoane nominalizate în acest sens de către angajator. Registrul poate fi ținut și transmis către ITM și de prestatori de servicii înregistrați la ITM, cu care angajatorii au încheiat contracte de prestări servicii.

Registrul se ține în formă electronică și cuprinde informațiile obligatorii prevăzute de Hotărâre.

Transmiterea registrului către ITM se face tot în formă electronică, dar angajatorul are posibilitatea de a opta între mai multe modalități de transmitere, prevăzute de Hotărâre (completare on-line, transmitere prin e-mail sau depunere pe suport informativ fizic la ITM).

Hotărârea mai instituie obligația angajatorilor de a ține câte un dosar distinct pentru fiecare salariat, dosar cuprinzând anumite date și acte, expres prevăzute, precum actele necesare pentru angajare sau înscrisul constatator al contractului individual de muncă.

În Monitorul Oficial nr. 380 din 31 mai 2011 au fost publicate Instrucțiunile Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aplicarea titlului IX din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.

Prin aceste instrucțiuni sunt detaliate elementele procedurii de contestare a actelor administrativ-fiscale (inclusiv, de exemplu, a deciziilor de impunere). Între altele, instrucțiunile detaliază forma și conținutul contestațiilor administrativ-fiscale, termenul

de depunere a acestora, retragerea lor, organul competent să le soluționeze și regimul juridic al deciziei pronunțate de acest organ, precum și procedura propriu-zisă de soluționare a contestațiilor, inclusiv soluțiile ce pot fi pronunțate și căile de atac ce pot fi exercitate.

Legislație Europeană

 În Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L141 din 27 mai 2011 a fost publicat Regulamentul nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind libertatea de circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii.

Regulamentul stabilește, cu valoare de principiu, că orice cetățean al unui stat membru, indiferent unde își are reședința, are dreptul de a se încadra în muncă și de a presta muncă pe teritoriul unui alt stat membru, în aceleași condiții cu cele stabilite de reglementările statului gazdă pentru propriii cetățeni. În mod special, Regulamentul prevede că acest drept implică inexistența unei priorități la angajare fundamentate pe criteriul cetățeniei.

Regulamentul dispune că reglementările interne ale statelor membre, indiferent dacă acestea constau în măsuri legislative sau în acte ori în practici administrative, devin inaplicabile în măsura în care limitează direct ori indirect dreptul cetățenilor altor state membre de a se încadra în muncă și de a presta muncă în statul membru gazdă (de exemplu, Regulamentul exclude posibilitatea de aplicare a unor proceduri speciale de recrutare pentru cetățeni ai altor state membre).

Foarte important, Regulamentul prevede că atunci când reglementările interne acordă unele facilități sau avantaje întreprinderilor în baza numărului de angajați care sunt cetățeni ai statului membru în cauză, angajații care au cetățenia altor state membre vor fi socotiți, pentru scopurile acordării acelor facilități sau avantaje, drept cetățeni ai statului membru în cauză.

Regulamentul impune cerința egalității depline de tratament, într-un stat membru, între angajații care sunt cetățeni ai statului în cauză și cei care au cetățenia altor state membre.

Pentru ca această egalitate de tratament, precum și libertatea de circulație a angajaților să fie eficace, Regulamentul cuprinde unele dispoziții referitoare la statutul familiei angajatului care este cetățean al altui stat membru. De pildă, copiii unui asemenea angajat, care își au reședința în statul membru în care prestează muncă părintele lor, au acces la sistemul educațional al statului membru în cauză în aceleași condiții ca și copiii care sunt cetățeni ai aceluși stat.

Regulamentul instituie un sistem de comunicare reciprocă, între statele membre, a locurilor de muncă disponibile, această activitate fiind coordonată de Oficiul European pentru Coordonare, creat în cadrul Comisiei.

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

În data de 5 mai 2011 CJUE a pronunțat Hotărârea în cauza C434-09 Shirley McCharty (întrebare preliminară adresată Curții de către Curtea Supremă a Regatului Unit și al Marii Britanii).

Curtea a stabilit că cetățenii UE care nu și-au exercitat niciodată dreptul de liberă circulație nu pot invoca cetățenia Uniunii pentru a regulariza șederea soțului lor care provine dintr-o țară terță.

Astfel, atât timp cât aceste persoane nu sunt private de dreptul de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre, situația lor nu prezintă niciun fel de legătură cu dreptul Uniunii.

Prin hotărârea pronunțată, Curtea precizează, mai întâi, că Directiva privind libera circulație a persoanelor determină în ce mod și în ce condiții cetățenii europeni pot să-și exercite dreptul de liberă circulație pe teritoriul statelor membre. Astfel, directiva privește deplasarea sau șederea unei persoane într-un alt stat membru decât cel al cărui cetățean este.

În această privință, Curtea amintește că, în conformitate cu un principiu de drept internațional reafirmat în Convenția pentru apărarea drepturilor omului, cetățenii Uniunii care au reședința în statul membru al cărui cetățeni sunt beneficiază de o ședere necondiționată în statul respectiv.

De asemenea, Curtea precizează că împrejurarea că un cetățean al Uniunii are cetățenia mai multor state membre nu înseamnă că acesta și-a exercitat dreptul de liberă circulație. Astfel, Curtea statuează că

directiva nu este aplicabilă situației doamnei McCarthy.

În ceea ce îl privește pe soțul doamnei McCarthy, Curtea constată că, întrucât nu este soțul unui cetățean al unui stat membru care și-a exercitat dreptul de liberă circulație, nici acesta nu poate beneficia de drepturile conferite de directivă.

În data de 19 mai 2011 CJUE a pronunțat Hotărârea în cauza C-452/2009 (întrebare preliminară adresată Curții de către Corte d'appello de Firenze – Italia).

Curtea a stabilit, cu valoare de principiu, că dreptul Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că nu împiedică un stat membru să formuleze apărări bazate pe expirarea unui termen rezonabil de prescripție extinctivă, atunci când este acționat în justiție de o persoană care încearcă să valorifice drepturi prevăzute de o Directivă, chiar dacă acel stat membru nu a transpus Directiva corect, dar numai sub condiția ca întârzierea reclamantului în formularea acțiunii să nu fi fost cauzată de însuși statul membru chemat în justiție.

De asemenea, împrejurarea că printr-o hotărâre a Curții a fost constatată o încălcare a dreptului Uniunii Europene nu afectează momentul de început al termenului de prescripție extinctivă, dacă acea încălcare a dreptului Uniunii Europene era neîndoieabilă..

În data de 24 mai 2011 CJUE a pronunțat Hotărârea în cauza C-61/08 (procedură de infringement declanșată

împotriva Greciei în baza fostului art. 226 TCE).

Curtea a stabilit că, impunând cerința cetățeniei elene pentru accesul la profesia de notar public, Grecia și-a încălcat obligațiile decurgând din art. 43 TCE (actualmente art. 49 TFUE) referitoare la asigurarea libertății cetățenilor unui stat membru de a se stabili

într-un alt stat membru.

Menționăm că prin hotărârile pronunțate în data de 24 mai 2011, CJUE a constatat aceeași încălcare a dreptului Uniunii Europene și în sarcina Republicii Federale Germania, a Austriei, a Marelui Ducat de Luxemburg, a Franței și a Regatului Belgiei.

Apariție Iunie 2011

Ediție întocmită cu contribuția avocaților colaboratori Eugen Octavian Chivu și Cristian Paziuc.
Buletinul Juridic apare sub coordonarea Adriannei Almășan, avocat colaborator senior.

În noiembrie 2010, STOICA & Asociații a aniversat 15 ani de la constituire. Înființată în noiembrie 1995 prin asocierea a doi dintre cei mai valoroși avocați români, Valeriu Stoica și Cristiana I. Stoica, societatea STOICA & Asociații și-a extins în mod constant aria experienței sale profesionale și a dezvoltat o echipă care în prezent numără 40 avocați cu o pregătire profesională deosebită.

De la înființare și până în prezent, STOICA & Asociații și-a extins în mod constant aria experienței sale profesionale în următoarele domenii:

Societăți comerciale și drept comercial
Drept bancar, financiar și piețe de capital
Drept imobiliar
Reprezentare în litigii
Investiții străine și privatizări
Finanțări de proiect

Proprietate intelectuală și drepturi de autor
Dreptul concurenței
Drept fiscal și financiar
Dreptul muncii
IT, telecomunicații și media
Energie și resurse naturale
Dreptul maritim și al transportului